

BESLUIT FLORA- FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit	: 13 oktober 2015
Onderwerp	: Flora- en faunawet – Goedkeuring Faunabeheerplan Vos en ontheffing verlening
Activiteit/betreft	: schadebestrijding Vos –
Verlenen/afwijzen	: Verlenen
Aanvrager	: Stichting Faunabeheer Eenheid Gelderland.
Zaaknummer	: 2015 - 001794

Ontheffing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 68 aan de Stichting Faunabeheer Eenheid Gelderland voor schadebestrijding van de Vos (*vulpes vulpes*) aan vee en fauna

Samenvatting

De inhoud en achtergrond van deze beschikking zijn kort samengevat als volgt. In Nederland is de Vos een algemene landelijk voorkomende beschermde inheemse diersoort in de Flora – en faunawet. Ter voorkoming en beperking van schade aan onder ander fauna en vee mag de vos op grond van de landelijke vrijstelling artikel 65 Ffw jaarrond verontrust, gevangen, bemachtigd, danwel gedood, danwel met het oog daarop worden opgespoord.

Desondanks lukt het niet om ten aanzien van weidevogels, pluimveehouderij met uitloop en t.b.v. het Korhoen de schade te beperken omdat vossen vooral 's nachts actief zijn. Gedeputeerde Staten kunnen voor gebruik van het geweer 's nachts met behulp van kunstlicht en geluiddemper toestemming verlenen, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. In dit geval is een dergelijke ontheffing aangevraagd. Aan de aanvraag ligt een faunabeheerplan ten grondslag dat voldoet aan de wettelijk gestelde eisen en waarin voldoende onderbouwing wordt gegeven om deze goed te keuren en verlening van de ontheffing onder voorwaarden te rechtvaardigen.

I AANVRAAG

1.1 Algemeen

Bij bericht van 30 januari 2015 met kenmerk GLD/20150150/TA heeft de Stichting Faunabeheer Eenheid (hierna FBE) Gelderland ons ter goedkeuring het Faunabeheerplan (hierna Fbp) Vos in Gelderland 2015-2020 aangeboden en gevraagd om verlening van ontheffing van meerdere verboden in de Ffw op grond van artikel 68, eerste lid, met het oog op het bestrijden van diverse vormen van schade, die niet anderszins voorkomen kunnen worden, veroorzaakt door vossen.

Wij hebben de aanvraag behandeld als aanvraag in de zin van artikel 1:2 van de Algemene wet Bestuursrecht en ingeschreven onder ons zaaknummer 2015-001794.

1.2 Reikwijdte

De aanvraag is ingediend voor een ontheffing met een looptijd van 5 jaar voor het gehele werkgebied van de FBE.

1.3 Aangevraagde besluiten

In de aanvraag wordt ontheffing gevraagd van het verbod om vossen te doden, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen ter voorkoming van schade aan weidevogels, Korhoen en kippenhouderijen met vrije uitloop.

Dit wordt verwoord met de in **artikel 68** genoemde **belangen** te weten:

- ter voorkoming van belangrijke schade aan vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- ter voorkoming van schade aan flora en fauna.

In de aanvraag wordt toestemming gevraagd voor het gebruik van de volgende middelen:

- kogelgeweer en hagelgeweer, al dan niet met kunstlicht;
- kogelgeweer met geluiddemper.

In de aanvraag wordt ontheffing gevraagd van de volgende verboden:

- het gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopkomst.

2. PROCEDURE

Op 22 april 2014 hebben Gedeputeerde Staten de “Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding Gelderland ” (PB2014/59) vastgesteld. Deze beleidsregels strekken ertoe dat de procedure 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb) wordt toegepast op de voorbereiding van de goedkeuring van een Fbp. Het goedkeuringsbesluit kan gelijktijdig met het ontheffingsbesluit worden genomen.

Aan de aanvraag ligt een Faunabeheerplan Vos 2015-2020 ten grondslag. Met het onderhavige besluit wordt zowel dit Fbp beoordeeld met het oog op de vereiste goedkeuring op grond van art. 30 Ffw alsook een besluit genomen op de aanvraag op grond van artikel 68 Ffw.

Ons besluit op de aanvraag is dan ook voorbereid conform de uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb. De bekendmaking van het besluit heeft conform artikel 68, lid 7 van de Ffw plaatsgevonden.

3. TOETSINGSKADER

3.1. Absolute voorwaarden

Voor ontheffing verlening moet aan de volgende absolute voorwaarden zijn voldaan.

1. Er is sprake van een beschermde inheemse diersoort;
2. Er wordt geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende diersoort gedaan;
3. Het Faunafonds heeft gelegenheid gehad om op de aanvraag te reageren;
4. De ontheffing heeft betrekking op middelen die zijn aangewezen als middelen die geen onnodig lijden van dieren veroorzaken;
5. De ontheffing wordt verleend voor maximaal vijf jaar;
6. Er is sprake van schade aan één of meer van de belangen die zijn genoemd in artikel 68 van de Ffw en/of artikel 4 van het Bbsd;
7. Er is (of kan) geen vrijstelling (worden) verleend;
8. Er zijn geen andere bevredigende oplossingen.

3.2. Relatieve voorwaarden

Voor ontheffing verlening gelden daarnaast de volgende relatieve voorwaarden:

1. De aangevraagde ontheffing wordt verleend aan een FBE;
2. Aan de aangevraagde ontheffing ligt een goedgekeurd Fbp ten grondslag.

Van deze voorwaarden kan in specifieke gevallen worden afgeweken.

3.3. Beleid

In de Kadernota Faunabeleid vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland per 21 augustus 2012 is voor de Vos aangegeven dat deze schade kan veroorzaken in weidevogelgebieden en bij zogenaamde Freilandbedrijven (waar kippen die bedrijfsmatig worden gehouden overdag buiten lopen). Bij de inwerkingtreding van de wet in 2002 heeft de provincie een ontheffingen beleid vastgesteld op het voorkomen van schade aan Freilandbedrijven en belangrijke weidevogelgebieden. Sinds de landelijke vrijstelling van de Vos zijn alleen aanvullende ontheffingen verleend voor kunstlicht bij nachtelijk afschot. Specifieke beleidsregels per soort zullen nog opgesteld worden. Tot die tijd wordt tevens rekening gehouden met het uitvoeringskader op basis van de Nota Flora en fauna in Gelderland 2002.

Doelen en uitgangspunten

Van de Vos is bekend, dat deze belangrijke schade kan aanrichten. In de vrijstelling is dan ook de mogelijkheid geboden om vossen om redenen van schade aan de fauna opzettelijk te vangen en te doden. In aanvulling op de vrijstelling kan het gebruik van kunstlicht en geluiddemper 's nachts worden toegestaan ten behoeve van bedrijfsmatige kippenhouderijen met uitloop en bedreigde fauna.

Opgemerkt wordt daarbij dat schadebestrijding van vossen binnen Natura 2000 gebieden in dit kader niet beoordeeld kan worden en in het kader van de Natuurbeschermingswet onder voorwaarden vergunning plichtig kan zijn. De Faunabeheereenheid beschikt over vergunningen in dat kader.

3.4. Overige ontheffingen

Voor de in paragraaf 1.3 genoemde belangen kunnen Gedeputeerde Staten volgens art. 68 Fw ontheffen van de artikelen 9 t/m 15, 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 53, eerste lid onderdelen c en d, 72, vijfde lid, en 74.

Afhankelijk van de gewenste handelingen per belang is het noodzakelijk te toetsen of ontheffing van een verbod nodig is. Gevraagd wordt het gebruik van het geweer 's nachts met behulp van kunstlicht en geluiddemper toe te staan.

- Gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang is verboden. (Bsd art 7 lid 9 onder a)
- Een geweer is niet voorzien van een geluiddemper en/of kunstlicht. (Bsd art 7 lid 6)
- Kunstmatige lichtbronnen worden uitsluitend gebruikt indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. het middel wordt gebruikt voor het vangen of doden van vossen;
 - b. voor het gebruik is (schriftelijk*) toestemming verleend door Gedeputeerde Staten. (Bsd art 9 lid 6 en art 10 lid 1*)

4. TOETSING

4.1. Absolute voorwaarden.

4.1.1. Beschermde inheemse soort

Bij of krachtens de bepalingen in Hoofdstuk II van de Ffw worden de beschermde inheemse diersoorten aangewezen. Enkel voor deze soorten is ontheffing verlening mogelijk. De aanvraag ziet op een diersoort die als zodanig is aangewezen namelijk: de Vos (*Vulpes vulpes*).

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat sprake moet zijn van een beschermde inheemse diersoort.

4.1.2. Gunstige staat van instandhouding

In het faunabeheerplan is aangegeven dat het verloop van aantallen na een sterke groei in de zestiger jaren tot op heden langjarig stabiel is. Dit ondanks plaatsing op de landelijke vrijstellingslijst. De ontheffing strekt zich niet uit tot heel Gelderland doch is beperkt tot gebieden waar de onderhavige belangen worden geschaad. Voorts mag er van worden uitgegaan, dat het doden van individuele dieren van een beschermde soort niet ten principale onverenigbaar is met de gunstige staat van instandhouding van de soort als zodanig.

- Er wordt voldaan aan de voorwaarde dat de gunstige staat van instandhouding geen gevaar loopt.

4.1.3. Advies Faunafonds

Wij zijn conform de Ffw gehouden het Faunafonds te horen voorafgaand aan de goedkeuring van het Fbp en het verlenen van ontheffing op basis van het plan.

Het Faunafonds is in de gelegenheid gesteld om over het FBP vos 2015-2020, waarin de onderbouwing van de aangevraagde ontheffing is opgenomen, een advies te geven. Wij hebben het onderhavige Fbp met ons verzoek om advies toegezonden aan het Faunafonds. Dit advies is ons op 17 maart 2015 toegezonden.

Advies Faunafonds Faunabeheerplan Vos:

“ Op 10 februari 2015 heeft het bestuur van het Faunafonds (hierna: het bestuur) het verzoek ontvangen om u te adviseren over het nieuwe faunabeheerplan Vos van de provincie Gelderland voor de jaren 2015 tot en met 2020. Tevens is aan het bestuur gevraagd om te adviseren over het op voorhand verlenen van de ontheffing voor het opzettelijk opsporen, verontrusten, vangen en doden van vossen, al dan niet met behulp van kunstlicht, zoals beschreven in genoemd concept faunabeheerplan Vos. Dit concept faunabeheerplan Vos voor de gehele provincie Gelderland vervangt de deelplannen m.b.t. de vos in de eerder in 2009 vastgestelde faunabeheerplannen van de drie afzonderlijke Faunabeheereenheden in Gelderland. Het concept faunabeheerplan Vos is overzichtelijk en goed leesbaar. Uit de door de Faunabeheereenheid Gelderland aangeleverde informatie blijkt dat vossen veel invloed kunnen hebben op kwetsbare weidevogels of grondbroeders en belangrijke schade kunnen aanrichten bij bedrijven die vrije-uitloopkippen houden (Freiland-kippenbedrijven). In dit conceptplan wordt duidelijke informatie verstrekt met betrekking tot o.a. de ontwikkeling van de weidevogelpopulaties van de laatste jaren, de schade aan Freiland- kippenbedrijven en het her-introductieproject Korhoen in het Nationale Park de Hoge Veluwe.

Het bestuur van het Faunafonds is van mening dat daarmee sprake is van een goede onderbouwing van het plan. Het concept faunabeheerplan Vos verschaft tevens kaders ten aanzien van de voorwaarden voor ontheffing verlening, zoals het vastleggen van perioden en zones waarin schadebestrijding met genoemde middelen kan plaatsvinden. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de uitgangspunten van artikel 10 van het Besluit Faunabeheer (Flora- en faunawet). Het bestuur van het Faunafonds adviseert u om, ten aanzien van het voorkomen en bestrijden van schade aan de fauna (weidevogels), de ontheffing te laten gelden voor de in het Faunabeheerplan Vos genoemde periode waarvan gesteld wordt dat schadebestrijding met behulp van kunstlicht effectief is, te weten van 1 februari tot 1 juli. De vos is geplaatst op de landelijke vrijstellingslijst (artikel 65 van de Flora- en faunawet). Hierdoor is eerder door de minister geoordeeld dat de gunstige staat van instandhouding van de vos niet in het geding is. Na kennis genomen te hebben van de inhoud van het concept faunabeheerplan Vos, heeft het bestuur geen redenen gevonden om ten aanzien van de inhoud en tekst opmerkingen te maken. Het bestuur adviseert hierbij ook om het op voorhand verlenen van de genoemde ontheffing toe te staan onder de hiervoor genoemde voorwaarde ten aanzien van de periode. ”

“Op 18 mei 2015 is bij BIJ12/Unit Faunafonds per e-mail een verzoek binnengekomen om advies uit te brengen aan de provincie Gelderland over de effecten van de inzet van preventieve middelen om schade te voorkomen. Het betreft het effect van het gebruik van een elektrisch raster ter voorkoming van belangrijke schade door vossen aan Freilandkippenbedrijven.

Advies Faunafonds

Van vossen is bekend dat zij in korte tijd belangrijke schade kunnen aanrichten aan Freilandkippen bedrijven.

Afweging

Het bestuur van het Faunafonds heeft in 2004 een afweging gemaakt of van een grondgebruiker die kippen houdt volgens het Freiland systeem in redelijkheid gevraagd kan worden om een vossenwerend raster rondom zijn bedrijf te plaatsen, alvorens men over kan gaan tot het adviseren van een ontheffing voor het doden van vossen met gebruik van geweer en kunstlicht. In de discussie hierover hebben uitspraken van de Rechtbank Zwolle (AWB 03/861) en de Rechtbank Arnhem (AWB 03/776), alsmede bedrijfseconomische informatie verstrekt door het praktijkonderzoek Veehouderij, divisie pluimvee, nerts en konijnen te Lelystad alsmede vergelijkbare informatie van het Productschap voor Vee, Vlees en Eieren een belangrijke rol gespeeld. In eerder aangehaalde uitspraken is de rechter van mening dat niet in redelijkheid van grondgebruikers gevraagd kan worden dat bij grote pluimveebedrijven een vossenwerend raster geplaatst wordt. Hierbij zijn zij ook van mening dat afgezien van de economische consequenties dit ook zal leiden tot ongewenste “verhekkings” van het landschap dan wel planologische of andere belemmeringen. De rechters stellen zich hierbij op het standpunt het terugdringen van de vossenstand rond pluimveebedrijven niet onredelijk te vinden. Met betrekking tot de bedrijfseconomische consequenties zijn de kosten van een vossenwerend raster afgezet tegen de te behalen arbeidsopbrengst op verschillende bedrijven. Uit de bedrijfseconomische berekeningen is gebleken dat de jaarlijkse kosten van een te plaatsen vossenwerend raster tussen de 10 en 35% bedraagt van de te behalen arbeidsopbrengst van het bedrijf. Gelet op de uitspraken van de rechtbank Arnhem en Zwolle alsmede de bedrijfseconomische doorrekening van de kosten die gepaard gaan met het plaatsen van een deugdelijk vossenwerend raster heeft het bestuur van het Faunafonds doen besluiten dat van de pluimveehouder niet in redelijkheid gevraagd kan worden een dergelijk raster te plaatsen. Het bestuur stelt zich hierbij op het standpunt dat de pluimveehouder andere middelen geboden moet worden om schade door vossen te voorkomen en te beperken. In het bijzonder is hierbij gedacht aan de mogelijkheid op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet ontheffing te kunnen krijgen om met gebruik van geweer in de omgeving van zijn bedrijf de predatiedruk van vossen te verminderen.

Onderzoek

Het hiervoor genoemde standpunt geldt nog steeds vanwege de ongewijzigde omstandigheden. Er is de laatste jaren geen nieuw specifiek onderzoek gedaan naar het effect van het gebruik van rasters om schade door vossen aan Freiland-kippenbedrijven te voorkomen en is niet gebleken dat met een bepaald type elektrisch draadraster dit doel kan worden bereikt. Dit geldt ook voor het raster dat door onderzoeker Jaap Mulder wordt genoemd in enkele publicaties. Het is bekend dat ook op pluimvee bedrijven met Freiland kippen die zijn voorzien van een schrikdraad raster belangrijke schade door vossen is opgetreden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande is het bestuur van het Faunafonds van mening dat niet gebleken is dat, middels het plaatsen van een elektrisch raster, schade door vossen aan Freiland-kippenbedrijven kan worden voorkomen en de kosten van een volledig vossenwerend rasters onevenredig hoog zijn, waardoor niet van alle pluimveehouders kan worden verlangd rondom het bedrijf een dergelijk raster te plaatsen. Zij is van mening dat met het nemen van gerichte preventieve maatregelen, zoals het tijdig ophokken van de kippen, in combinatie met afschotmogelijkheden tijdens de schemertijd en na zonsondergang met behulp van kunstlicht (conform artikel 68 Flora- en fauna wet), belangrijke schade kan worden voorkomen. Om die reden adviseert het bestuur van het Faunafonds bestrijding van vossen met het geweer met kunstlicht te laten plaatsvinden in een omgeving van enkele kilometers rondom de betreffende pluimveebedrijven om predatiedruk van vossen te verminderen. Ook adviseert zij de provincie Gelderland het plaatsen van een elektrisch raster niet als voorwaarde te stellen om in aanmerking te komen voor een ontheffing ex. artikel 68 van de Flora- en faunawet voor het gebruik van kunstlicht. Het bestuur benadrukt dat een goede monitoring, analyse en rapportage essentieel is om de effecten van het gevoerde beheer op reductie van de schade te kunnen evalueren. Het bestuur ontvangt graag een kopie van deze rapportage. Het bestuur verwacht u hiermee voldoende ingelicht te hebben en wil te zijner tijd graag een afschrift ontvangen van de verleende ontheffingen of de beschikking waarbij de ontheffing is geweigerd. "

- Er is voldaan aan de voorwaarde om het Faunafonds te horen alvorens ontheffing wordt verleend.

4.1.4. Onnodig lijden

Met de aanvraag zijn geen middelen voorgelegd dan die waarvan de wetgever heeft bepaald dat zij geen onnodig dierenleed veroorzaken. Zo wordt er niet afgeweken van het voorgeschreven kogelgeweer/ hagelgeweer.

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat de aangevraagde ontheffing geen middelen bevat, die onnodig lijden veroorzaken.

4.1.5. Duur van de ontheffing

De ontheffing is aangevraagd voor een looptijd van 5 jaar.

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat een ontheffing voor maximaal 5 jaar wordt verleend.

4.1.6. Wettelijk erkende belangen

In onderhavig geval worden ontheffingen gevraagd op basis van de volgende wettelijk erkende belangen:

Aanvraag ontheffing ter voorkoming van:

- 'belangrijke schade aan gewassen, **vee**, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren" (art 68 lid 1 onder c Ffw):

Dit belang is opgenomen ter voorkoming van schade door beschermde inheemse diersoorten aan o.a. vee. Van belangrijke schade is sprake indien redelijkerwijs niet van de grondgebruiker kan worden verwacht dat deze het risico voor de geleden schade draagt.

In het FBP, dat ten grondslag ligt aan deze ontheffingsaanvraag wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat door de toenemende (verplichte) wijze van de kippenhouderij met vrije uitloop buiten deze bedrijfsmatige houderij zeer gevoelig is voor predatie door vossen in de schemer-nachtelijke periode. Daar komt bij dat vossen meer doden dan noodzakelijk (surplus killing) zowel in als buiten de stal. De gepredeerde kippen zijn tussentijds niet te vervangen. Voorts ontstaat er indirecte (tijdelijke) en zelfs vaak grotere schade dan door de predatie zelf door verstoring van de eiproductie. Dit is door de provincie Gelderland zelf ook bij deze bedrijven vastgesteld t.b.v. eerdere ontheffing verlening. Doordat vossen in 2006 landelijk zijn vrijgesteld wordt schade door vossen sindsdien niet in behandeling genomen (getaxeerd) en wordt er geen tegemoetkoming verleend. Uit een door de FBE gehouden inventarisatie bij kippenbedrijven met vrije uitloop buiten is gebleken dat alleen de directe schade al opgelopen is van €108.920, - in 2009 tot € 171.160,- in 2013.

- "schade aan flora en fauna"

Dit belang is opgenomen ter voorkoming van schade door beschermde inheemse dieren aan flora en fauna. Hiervan is sprake als bedreigde diersoorten achteruitgaan en predatie een van de oorzaken hierbij is, danwel de achteruitgang bespoedigt. Onder andere om redenen van schade aan de fauna is de Vos landelijk vrijgesteld.

In het FBP, dat ten grondslag ligt aan deze ontheffing aanvraag wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat populaties weidevogels duidelijk afnemen ondanks maatregelen ter bescherming in daarvoor aangewezen weidevogelgebieden. Op de Hoge Veluwe wordt al enige jaren een herintroductieprogramma voor het Korhoen uitgevoerd. Gezien het hier een zeer kleine populatie betreft is deze zeer gevoelig voor predatie. Gezorgd dient danook te worden voor maximale overlevingskansen van uitgezette dieren. De Vos heeft zijn leefgebied daarentegen uit kunnen breiden. Uit onderzoek naar verliezen als gevolg van het doden van (jonge) vogels en roven van eieren is gebleken dat er een grote variatie is tussen het aandeel overdag en vooral 's nachts (vooral nacht actieve zoogdieren). Van de nacht actieve zoogdieren neemt de vos het grootste aandeel voor zijn rekening. De invloed van predatie wordt daarmee ook navenant groter en vormt de reden waarom ontheffing is aangevraagd.

4.1.7 Vrijstelling artikel 65

In artikel 65 van de Ffw is bepaald dat bij AMvB beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en in het gehele land of in delen van het land veelvuldig belangrijke schade aanrichten. De Vos is als zodanig aangewezen.

Voor deze soorten kan bij ministeriële regeling, dan wel provinciale verordening, worden toegestaan dat de grondgebruiker handelt in afwijking van het bepaalde in de artikelen 9 t/m 12 van de Ffw ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen en/of schade aan (inheemse) fauna indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De Vos is een in 2006 landelijk vrijgestelde soort waarvoor het opsporen, bemachtigen, vangen en doden jaarrond is toegestaan met overigens wel een periodieke beperking betreffende het gebruik van aardhonden.

Aanvraag ontheffing ter voorkoming van belangrijke schade aan vee (pluimveehouderij)

Na beoordeling komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde wijze van bestrijding van deze soort te weten het gebruik van het geweer ten behoeve van schadebestrijding aan vee, van zonsondergang tot zonskomst en met behulp van kunstlicht en geluiddemper niet valt onder de mogelijkheden van de vrijstelling.

Aanvraag ontheffing ter voorkoming van schade aan fauna

Na beoordeling van de aanvraag komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde wijze van bestrijding van deze soort te weten het gebruik van het geweer ten behoeve van schadebestrijding aan fauna, van zonsondergang tot zonskomst en met behulp van kunstlicht en geluiddemper niet valt onder de mogelijkheden van de vrijstelling.

4.1.8 Andere bevredigende oplossingen

Ingevolge het bepaalde in artikel 68, eerste lid, van de Ffw, worden ontheffingen slechts gegeven indien de schade waar zij betrekking op hebben, niet (volledig) kan worden voorkomen of bestreden door andere bevredigende oplossingen. Daarbij gaat het niet om alle theoretisch mogelijke maatregelen, maar ook of alternatieven voor actief faunabeheer in voorliggende gevallen acceptabel zijn. Per belang wordt getoetst of er andere bevredigende oplossingen bestaan. Waar mogelijk worden deze voorgeschreven.

*Aanvraag ontheffing in geval van belangrijke schade aan **vee***

Op freiland bedrijven worden indien mogelijk preventieve middelen ingezet als rasteren en ophokken 's nachts. Uit inventarisatie van de FBE onder kippenbedrijven met vrije uitloop blijkt dat ondanks de inzet van preventieve middelen en de toegestane middelen voor vangen en/of doden onder de vrijstelling vossen nog steeds en wel in toenemende mate schade veroorzaken aan pluimveebedrijven met uitloop.

Uit onderzoek door het Faunafonds is gebleken dat een buffer van 2000 meter rond kippenhouderijen gelet op het territorium en de actieradius van een vos de effectiviteit van de schadebestrijding vergroot.

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat geen sprake is van andere bevredigende oplossingen. Voor zover dit deels wel van toepassing is dienen de voorschriften daarop aangepast te worden.

*Aanvraag ontheffing in geval van schade aan **fauna** te weten weidevogels en Korhoen*

De stand van de weidevogels in Gelderland gaat nog steeds achteruit. Predatie is in combinatie met andere factoren van invloed op deze achteruitgang. In de belangrijke weidevogelgebieden wordt daarom agrarisch natuurbeheer ingezet om daarin verbetering te brengen.

Desondanks en met de inzet van de toegestane middelen voor vangen en/of doden onder de vrijstelling is predatie en verstoring van nesten overwegend 's nachts door vossen nog steeds in toenemende mate van invloed op de achteruitgang van weidevogels en korhoen.

In het faunabeheerplan is aangegeven, dat vanuit de praktijk de voorkeur van beheerders uitgaat naar jaarrondbestrijding. Dit is dan ook zo door de FBE aangevraagd. Uit weidevogelonderzoek is gebleken, dat de meest optimale periode om vossen effectief te bestrijden kort voorafgaand aan de broedperiode tot enige tijd daarna is, dus van 1 februari tot juli. Op de Sallandse heuvelrug is meer specifiek onderzoek gedaan aan korhoenders en predatie door vossen. Ook hier is de meest effectieve periode van bestrijding vanaf 1 februari.

Voor weidevogels wordt de ontheffing beperkt tot de weidevogelgebieden met een bufferzone van 2 km daaromheen. Voor het Korhoen tot het park de Hoge Veluwe en voor zowel weidevogels als de korhoen tot de meest effectieve periode 1 februari tot 1 juli. In de ingebrachte zienswijzen is aangedrongen op beperking tot de meest effectieve periode. Ook het Faunafonds adviseert om dit zo te doen.

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat geen sprake is van andere bevredigende oplossingen. Voor zover dit deels wel van toepassing is dienen de voorschriften daarop aangepast te worden.

4.2 Relatieve voorwaarden

4.2.1. Faunabeheereenheid

- Er is voldaan aan de voorwaarde, dat de gevraagde ontheffing wordt verleend aan een Faunabeheereenheid.

4.2.2. Faunabeheerplan

Een Fbp op basis waarvan een ontheffing wordt aangevraagd moet voldoen aan de volgende wettelijk gestelde eisen (artikel 30 Ffw, juncto Besluit Faunabeheer artikel 8-11):

1. Voorzover krachtens artikel 68 een faunabeheerplan worden geëist, behoeft deze de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, gehoord het Faunafonds;
2. In het plan wordt de omvang en begrenzing van het gebied waarop het faunabeheerplan betrekking heeft aangegeven;
3. In het plan wordt het duurzaam beheer van diersoorten in dat gebied omschreven;
4. In het plan wordt de aard, omvang en noodzaak van de te verrichten handelingen ten aanzien van die diersoorten omschreven;
5. In het plan wordt omschreven de wijzen waarop en de perioden waarin, onderscheiden naar die diersoorten, die handelingen worden verricht.

Een Fbp dat de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft, wordt door Gedeputeerde Staten voor een ieder ter inzage gelegd op het provinciehuis.

Het Faunabeheerplan Vos op basis waarvan de ontheffing is aangevraagd voldoet aan alle bij of krachtens de wet gestelde eisen en wordt bij onderhavig besluit goedgekeurd.

- Er is voldaan aan de voorwaarde dat de aangevraagde ontheffing wordt verleend op basis van een goedgekeurd Fbp. Het ontwerpbesluit wordt met het Fbp ter inzage gelegd.

4.3 Beleidsstoetsing

Conform het vigerend beleidskader kan in aanvulling op de vrijstelling op basis van een faunabeheerplan het welk voldoet aan de nadere door provincie gestelde eisen worden verleend in weidevogelgebieden, voor freilandbedrijven en het herintroductieproject voor de korhoen.

Daarbij is ondermeer gelet op een nadere onderbouwing en terzake verricht deskundig onderzoek inzake de geschade belangen, functionaliteit van de in te zetten bijzondere middelen en de mogelijkheid van andere bevredigende oplossingen. In beginsel wordt daarbij het advies van het Faunafonds gevolgd.

Conclusie:

Het aan de aanvraag onderliggende Fbp voldoet aan het provinciaal vastgestelde beleid. In de voorschriften worden bepalingen opgenomen inzake de geografische reikwijdte en een temporele waarbij de inzet van het geweer met behulp van kunstlicht en/of geluiddemper beperkt wordt tot de schadelocaties en omgeving.

4.4. Toetsing overige ontheffingen

Afhankelijk van de gewenste handelingen per belang is het noodzakelijk te toetsen of overige ontheffingen zoals genoemd in paragraaf 3.4 nodig zijn.

- *Het verbod voor het gebruik van het geweer voor zonsopkomst en na zonsondergang (Bsd art 7 lid 9 onder a)*
- *Het verbod voor het gebruik met geweer met kunstlicht en geluiddemper (Bsd art 7 lid 6)*

De kunstlichtbron versterkt het zicht van de schutter 's nachts en is daarmee effectief, selectief en dodelijk en voldoet aan de randvoorwaarden in het vigerende faunabeheerplan. Daarbij bepaalt de gebruikte lichtbron of daarbij ook extra verstoring optreedt. Dit kan ook bewust gebruikt worden om het verjagingseffect te vergroten. Ook de wetgever heeft dat zo bedoeld door specifiek voor vossen kunstlicht te benoemen en het gebruik af te laten hangen van verkregen toestemming van Gedeputeerde Staten. Vossen zijn vooral 's nachts actief. Het gebruik wordt geografisch beperkt tot de kippenbedrijven met vrije uitloop buiten en de weidevogelgebieden met een beperkte bufferzone en voor Korhoenders binnen de begrenzing van het park de Hoge Veluwe. Temporeel is dit jaarrond toegestaan voor kippenbedrijven met vrije uitloop buiten. Voor korhoenders en weidevogels zal dit worden beperkt tot de meest effectieve periode conform het advies van het Faunafonds.

De belangrijkste reden voor toepassing van de geluiddemper is het dempen van het zich rondom verspreidende geluid van de primaire explosie van de munitie en het verminderen van de geluidsbelasting en de lichamelijke belasting voor de schutter. Voor grote hoefdieren op de Veluwe is het gebruik ervan reeds toegestaan door Gedeputeerde Staten. Geluidsbelasting in belangrijke weidevogelgebieden danwel natura 2000 gebied wordt daarmee 's nachts verminderd. Overigens behoeft het individuele gebruik van de geluiddemper ook toestemming van de Minister op grond van de Wet wapens en munitie. Het is aan de individuele jachthouder om hier tijdig zorg voor te dragen.

Conclusie:

Het gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopkomst en met behulp van kunstlicht en geluiddemper vergroot de effectiviteit van de schadebestrijding, beperkt de nachtelijke verontrusting en zal zowel geografisch beperkt blijven voor weidevogel, Korhoen en kippenbedrijven met vrije uitloop buiten als ook in tijd voor Korhoen en weidevogels.

5. ADVIEZEN/ZIENSWIJZEN

Naast het Faunafonds (zie hiervoor) hebben ook andere belanghebbenden een mogelijkheid om een voorafgaande zienswijze over een besluit op een ontheffing aanvraag te geven.

Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen gedurende welke periode zienswijzen naar voren zijn gebracht. Deze zienswijzen zijn betrokken bij het opstellen van het definitieve besluit en hebben geleid tot de volgende wijzigingen t.o.v. het ontwerpbesluit.

Een beperking in tijd is toegevoegd tot de meest effectieve periode van 1 februari tot 1 juli voor weidevogels en voor korhoenders.

De zienswijzen en onze reactie daarop zijn in een zienswijzennota als bijlage toegevoegd aan dit besluit.

6. VOORSCHRIFTEN

Bij gebruik van een ontheffing zijn de gemachtigden gebonden aan voorschriften.

Deze voorschriften zijn geclusterd per sectie in een algemeen deel en een specifiek deel voor Vos.

Algemeen

A ontheffing gebruik en begrippen

In deze sectie zijn de basisvoorschriften opgenomen die voor iedere ontheffing gelden, zoals inachtneming van de context en de begrippenlijst.

B Machtiging en gebruik machtiging

Hier wordt het afgeven van machtigingen zowel aan rechtspersonen als aan natuurlijke personen en gebruiken van machtigingen geregeld.

C Identificatie

In deze sectie worden de verplichtingen met betrekking tot identificatie opgesomd. Deze voorschriften zijn opgenomen om met zekerheid te kunnen vaststellen of iemand bepaalde rechten heeft, zoals gebruik van de ontheffing, in bezit een geldige jachttakte of toestemming van de grondgebruiker

D Registratie

Hier is vastgelegd welke gegevens verplicht geregistreerd dienen te worden door Faunabeheereenheid, tussenpersonen en/of eindgebruikers en op welke wijze dit dient te geschieden.

E Overig

Hierin is medewerking aan onderzoek naar ziekten vastgelegd en de rapportage verplichtingen inzake het ontheffing gebruik.

Voorts wordt specifiek voor Vos aangegeven:

F Perioden

Hierin staan alle voorschriften waarin een temporele component is opgenomen.

G Gebied

In deze sectie is aangegeven de geografische reikwijdte voor schadebestrijding en wel per aangevraagd belang en met een aangegeven bufferzone. Aan de voorschriften zullen ook de bijbehorende kaarten uit het Faunabeheerplan voor weidevogels en kippenhouderijen worden toegevoegd.

H Middelen

In deze sectie wordt gedefinieerd welke middelen op basis van de ontheffing ingezet mogen worden.

I Meldingsplicht

Bij de politie dient voorafgaand aan het gebruik van het geweer 's nachts dit per jachtveld gemeld te worden

De voorschriften behorende bij de ontheffingen verleend bij dit besluit zijn opgenomen in de bijlage.

7. TOESTEMMINGEN

De toegestane **middelen** om dieren te doden, na verkrijgen van ontheffing van artikel 68 Ffw, zijn opgenomen in Bbsd art. 5 lid 1. Alleen voor de in artikel 5 genoemde middelen voor zover zij worden gebruikt voor vangen en doden behoeven een schriftelijke toestemming van Gedeputeerde Staten. Dergelijke middelen zijn aangevraagd.

8. GOEDKEURING

Voorzover krachtens de artikel 68 Ffw een Fbp wordt geëist, behoeft deze de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, gehoord het Faunafonds. Om voor goedkeuring in aanmerking te kunnen komen zijn in artikel 30 Ffw regels gesteld waaraan een Fbp dient te voldoen. Uiteindelijk heeft een Fbp ten doel om het bestrijden van schade zodanig te laten plaatsvinden dat de duurzame instandhouding van de betreffende populaties tegen de achtergrond van een natuurlijke omvang van die populaties op lange termijn voldoende verzekerd zijn. Met het oog hierop hebben wij onderliggend Fbp beoordeeld en kunnen wij daaraan onze goedkeuring verlenen. Het Faunabeheerplan Vos voldoet aan de daaraan in wet- en regelgeving gestelde eisen en vormt de vereiste basis voor ingrepen en ontheffing verlening op grond van artikel 68 Ffw.

9. BESLUIT

Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen de artikelen 30 en 68 eerste lid, van de Ffw, hebben wij het volgende besloten;

Wij geven onze goedkeuring aan het, aan de aanvraag ten grondslag liggende, Faunabeheerplan Vos 2015-2020, zoals ons is aangeboden bij brief van 30 januari 2015 met kenmerk GLD/20150150/TA en met ons kenmerk 2015- 001794.

Gehoord het Faunafonds

Op basis van dit goedgekeurde Fbp **verlenen** wij, op grond van de aanvraag van de Stichting Faunabeheer Eenheid Gelderland van 30 januari 2015 (kenmerk GLD/20150150/TA) en met ons zaaknummer 2015- 001794.

I. ONTHEFFING aan de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland

in het belang van artikel 68 lid 1 c. ter voorkoming van belangrijke schade aan vee ;
in het belang van artikel 68 lid 1 d. ter voorkoming van schade aan flora en fauna van :

- het verbod middelen te gebruiken voor het doden van de Vos (*Vulpes Vulpes*) in strijd met het bepaalde in art. 72 lid 5 Ffw en het Bbsd voor zover het betreft:
 - het verbod tot gebruik van het **geweer van zonsondergang tot zonsopkomst**;
 - het verbod op gebruik geweer indien dit is voorzien van **kunstmatige lichtbronnen** en/of **geluiddemper**.

II. **TOESTEMMING voor de middelen genoemd in Bbsd art. 9 lid 6 en art 10 lid 1:**

- Geweren (het kogelgeweer of het hagelgeweer) 's nachts met kunstmatige lichtbronnen gebruikt voor het vangen of doden van vossen waarbij dit gebruikt beperkt wordt zowel in periode als in gebied.

De bovengenoemde ontheffing is geldig voor een periode van vijf jaar die ingaat op de datum van inwerkingtreding van het besluit.

Aan de ontheffing verbinden wij de voorschriften en beperkingen zoals vermeld in de bijlagen bij deze beschikking.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koning

secretaris

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.